

volitelně k nešporám slavností

V. Bo-že, po-spěš mi na po - moc. *R.* Slyš na - še vo - lá - ní.

Slá-va Ot-ci i Sy-nu i Du - chu sva-té - mu ja - ko by-la na po-čát-ku

mimo dobu postní:

i ny - ní i vždyc-ky a na vě-ky věků. Amen. A - le - lu - ja.

I.2.2 nápěvy podle *Antiphonale Monasticum* (1933)

Podle *Antiphonale monasticum*, Parisiis-Tornaci-Romae 1934, s. 1205nn. (Za pro projekt In adiutorium určitým způsobem směrodatnou považují tradici římského "sekulárního", tedy ne-mnišského officia; nápěvy podle *Antiphonale Monasticum* jsou tu však uvedeny jako možnost, zejm. proto, že s projektem In adiutorium ušly kus cesty a nechci je teď hned zahodit.)

pro všechny hodinky

V. Bo-že, po-spěš mi na po-moc. *R.* Slyš na-še vo-lá-ní. Slá-va Ot-ci i Sy-nu

i Du - chu sva - té - mu ja - ko by - la na po - čát - ku i ny - ní i vždyc - ky

mimo dobu postní: *v době postní:*

a na vě-ky věků. Amen. A - le - lu - ja. a na vě-ky vě-ků. Amen.

volitelně pro ranní chvály a nešpory

V. Bo-že, po-spěš mi na po - moc. *R.* Slyš na-še vo-lá - ní. Slá-va Ot-ci i Sy-nu

i Du - chu sva - té - mu ja - ko by - la na po - čát - ku i ny - ní i vždyc - ky

mimo dobu postní: *v době postní:*

a na vě-ky věků. A - men. A - le - lu - ja. a na vě-ky vě - ků. A - men.

Základní nápěvy

II. Nápěvy psalmodie

todo

modus I

modus II

modus III

modus IV

modus V

modus VI

modus VII

modus VIII

peregrinus

in directum

paschalis

Základní nápěvy

III. Verše

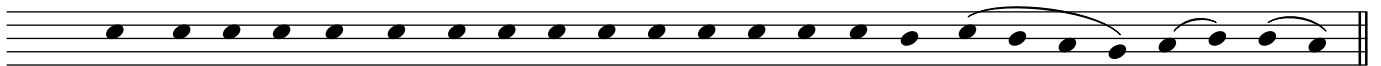
Podle: *Antiphonale Romanum*, Romae 1912, 27*.

III.1 v modlitbě se čtením (přechod od psalmodie ke čtení)

Melodická ozdoba na poslední slabice, zcela bez ohledu na slovní přízvuk. Někdo by mohl namítnout, že to je češtině naprosto cizí. Odpovídám, že latině to není vlastní o nic víc. Dále, že i v českém chorálu se melisma na poslední slabice slova zdá být přinejmenším někdy vhodným melodickým označením předělu či závěru (tak alespoň můj hudební cit; viz některé z mých antifon).

℣. Kris-to-va na-u-ka ať je u vás ve své pl-né sí-le:

℞. moud-ře se na-vzá-jem po-u-čuj-te a na-po-mí-nej-te.

S aleluja: Podle: *Antiphonale Romanum*, Romae 1912, 427. (Původně nápěv veršíku po hymnu jen pro slavnost Soslání Ducha sv.)

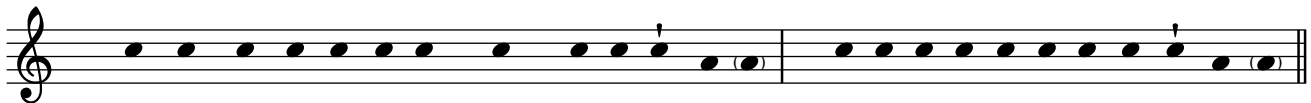
℣. Učední-ci se za-ra-do - va-li, a - le - lu - ja,

℞. když vi-dě-li Pá - na, a - le - lu - ja.

III.2 v modlitbě uprostřed dne (odpověď na Boží slovo)

Pokles z recitační noty po posledním slovním přízvuku. (V posledních slovech jsou z pedagogických důvodů podtržením vyznačeny všechny přízvučné slabiky, pro nápěv veršů je však důležitá vždy ta poslední, která jediná je označena v textech obsažených v antifonáři.)

℣. Nakloň mé srdce, Bože, k svým při-ká-záním, ℞. a budu je věrně zachovávat.

S aleluja:

℣. Učední-ci se za-ra-do-va-li, a - le-lu-ja, ℞. když vi-dě-li Pána, a - le-lu-ja.

Základní nápěvy

IV. Zakončení hodinek

IV.1 Ranní chvály a nešpory

IV.1.1 s knězem nebo jáhnem

Z liturgických zdrojů české dominikánské provincie:

http://www.op.cz/download/liturgie/initio_tisk.pdf.

℣. Pán s vámi. ℞. I s tebou.

℣. Požehnej vás všemohoucí Bůh Otec i Syn i Duch svatý. ℞. Amen.

IV.1.2 bez ordinovaného služebníka

Podle *Antiphonale Romanum*, Romae 1912, 29*n. (Nápěv absoluce před čteními matutina.)

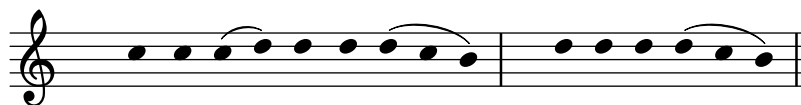
℣. Dej nám, Bože, své požehnání, chraň nás všeho zlého,

a doved' nás do ži-vo-ta věčného. ℞. Amen.

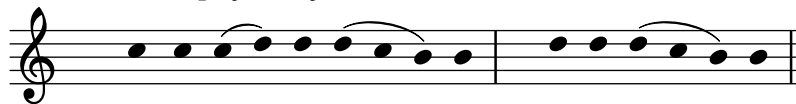
IV.2 Modlitba se čtením a modlitba uprostřed dne

Podle *Antiphonale Romanum*, Romae 1912, 47*.

℣. Dobro-řeč - me Pá-nu. ℞. Bohu dí-ky.

Následující je variantou předchozího, melisma je však přesunutě na přízvučnou slabiku. Zdá se to tak být českému uchu příjemnější.

℣. Dobro-řeč - me Pá - nu. ℞. Bohu dí - ky.

Další možností je zpívat tento verš na běžný prostý nápěv verše (viz oddíl III.2).

Následující úpravu používají novodvorští trapisté.

℣. Dobro-řeč - me Pánu. ℞. Bo - hu dí ky.

IV.3 Kompletář

Verš (poněkud jiného znění) ve stejné funkci závěru hodinky se podle *Antiphonale Romanum* nezpívá, ale recituje - hlubokým hlasem a "protaženě" (snad ve smyslu pomaleji).

Verš téhož znění, ale umístěný na začátku, nikoli na konci kompletáře, se tamtéž notuje takto:

V. Dej nám, Bože, pokojnou noc, a po-si-luj nás, ať vy-tr-váme v dobrém až do konce.

R. Amen.

Základní nápěvy

V. Te Deum

1. Latinské znění s chorálním nápěvem je např. ve zpěvníku *Mešní zpěvy*, Praha 1989, s. 995.

2. Praxí doloženou v kancionálech z 19. stol. obsahujících části zpívaného officia v národním jazyce je **zpívat Te Deum na jeden z chorálních nápěvů psalmodie** (např. Svatojanský kancionál: na nápěv V.a), jak tomu ostatně vychází vstříc i dělení textu na verše a poloverše v současném vydání českého breviáře. Toto jednoduché řešení může být výhodné pro pěvecky slabší společenství.

3. Adaptace jednoho z tradičních latinských nápěvů pro český text. (Mírně ztrátová - některé melodické ozdoby nebylo lze smysluplně převést; místy je v jednom verši řečeno to, co je v latině rozděleno do dvou. Text je doslovně převzat z českého překladu breviáře, ale dělení na verše je místy upraveno podle latinské předlohy.):

Te Deum laudamus - III.

Bo - že, te-be chvá - lí - me, * te-be, Pa-ne, ve-le-bí-me. Te-be, věč-ný Ot - če,
o - sla-vu - je ce - lá ze-mě. Všich-ni an - dě - lé, che-ru-bo-vé i se - ra - fo - vé,
všech-ny moc-né ne-bes-ké zá - stu-py bez u - stá-ní vo - la - jí: Sva - tý,
Sva - tý, Sva - tý, Pán, Bůh zá-stupů. Pl-ná jsou ne-be-sa i ze - mě
tvé vznešené slávy. O-sla - vu - je tě sbor tvých a-poštolů, chválí tě velký počet proroků,
vydá-vá o to-bě svě-dectví zástup mučedníků; a po celém svě - tě vyznává tě tvá církev:
neskona-le ve - lebný, všemohoucí Otče, úc-tyhodný Sy-nu Bo - ží, pravý a je-di-ný,
božský U-tě-ši - te-li, Duchu sva - tý. Kris-te, Králi slávy, tys od věků Syn Boha Otce;
a bys člověka vy - koupil, stal ses člověkem a narodil ses z Panny; zlomil jsi osten smr - ti
a o - te-vřel vě-ří-cím ne-be; se-díš po Ot-co-vě pra - vi-ci a máš ú-část na je-ho slá-vě.

Vě-ří-me, že při-jdeš sou-dit, a pro-to tě pro-sí-me: při-spěj na po-moc svým slu-žeb-ní-kům,
 vždyť jsi je vykoupil svou předrahou krví; dej, ať se ra-du-jí s tvými svatými ve věčné slá - vě.
 ¶ Zachraň, Pane, svůj lid a žehnej svému dě - dic - tví, ved' ho a stále po - zve - dej.
 Každý den tě budeme ve-le-bit a chválit tvé jméno po všechny věky. Pomáhej nám i dnes,
 ať se ne-dostaneme do podru-čí hříchu. Smiluj se nad námi, Pa - ne, smiluj se nad námi.
 Ať spočine na nás tvé mi-lo-srdenství, jak doufáme v tebe. Pa-ne, k tobě se u - tí - ká - me,
 ať ne - jsme zahan-be-ni na vě - ky.

¶ *Poslední část se může vynechat.*

Základní nápěvy

VI. Závěrečné mariánské antifony

VI.1 Přiřazení antifon liturgickým dobám

1. Platné *Uspořádání Denní modlitby církve* (viz breviář) užívání závěrečných mariánských antifon vzhledem k liturgickým dobám nijak neomezuje. ("Použije se některá ze závěrečných mariánských antifon."). Jediné závazné ustanovení určuje, aby se v době velikonoční vždy zpívala antifona *Regina caeli* (*Všeobecný úvod k Denní modlitbě církve* , odst. 92).

2. Dříve platné přiřazení bylo: *Alma Redemptoris Mater* od prvních nešpor 1. adventní neděle do 2. nešpor Uvedení Páně do chrámu. *Ave, Regina caelorum* od 2. nešpor Uvedení Páně do chrámu do kompletáře středy Svatého týdne. *Regina caeli* od kompletáře Zmrtvýchvstání Páně do kompletáře v pátek po Soslání Ducha svatého. *Salve regina* od prvních nešpor Nejsvětější Trojice do nony v sobotu před 1. nedělí adventní.

3. S ohledem na mezitím provedené změny v uspořádání liturgického roku se mi zdá vhodné následující schéma: (Nevnucuji, neordinuji, nabízím jako možnost. Sám je zachovávám.) *Alma Redemptoris Mater* v době adventní a vánoční, příp. pak ještě dále v liturgickém mezidobí až do Uvedení Páně do chrámu včetně.

Ave, Regina caelorum od začátku liturgického mezidobí nebo od dne následujícího po Uvedení Páně do chrámu do středy Svatého týdne včetně.

Regina caeli od kompletáře Zmrtvýchvstání Páně do Soslání Ducha svatého.

Salve regina od pondělí po Soslání Ducha svatého do pátku před 1. nedělí adventní.

VI.2 Zdroje nápěvů

1. Latinské znění s chorálními nápěvy je mj. ve zpěvníku *Mešní zpěvy* , Praha 1989, s. 1000nn. Dále ve zpěvníku *Denní modlitba církve. Hymny* , Praha 1989, s. 366nn.

2. Latinské znění s bohatšími a náročnějšími chorálními nápěvy: např. *Antiphonale Romanum* , Romae 1912, s. 54nn.

3. České písně oficiálně schválené jako závěrečné mariánské antifony jsou ve zpěvníku *Denní modlitba církve. Hymny* , Praha 1989, s. 363nn.

4. České překlady závěrečných mariánských antifon zhudebnil J. Olejník. Jedna je v Jednotném kancionálu v závěru kompletáře (č. 089); všechny jsou v Olejníkově autografu tohoto kompletáře, který je oscanovaný ke stažení na stránkách <http://breviar.ic.cz> .

5. Starší zpracování českých překladů mariánských antifon obsahuje např. *Český kancionál* , Praha 1921, s. 565nn. Ostatní kancionály obsahující překlad částí oficia do národního jazyka obvykle ve funkci závěrečných mariánských antifon mají strofické písně, které jsou vůči původním latinským antifonám ve vztahu velice volného překladu.

datum: 10.06.2014

licence: Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported

projekt: In adiutorium - noty k liturgii hodin (<http://www.inadiutorium.cz>)

sazba programem LilyPond 2.19.4 (<http://lilypond.org>)